

HANDBOEK ARBITRAGE

Handboek Arbitrage

Kris WAGNER

 INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Handboek Arbitrage
Kris Wagner

© 2022 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1436-7
D/2022/7849/41
NUR 822
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Lay-out: Crius Group, Hulshout
Omslagontwerp: Danny Juchtmans / www.dsigngraphics.be

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.stradalex.com en www.jurisquare.be.

WOORD VOORAF

1. De perceptie die de gemeenschap heeft van arbitrage is niet positief. Arbitrage is voor velen een geprivatiseerde vorm van rechtsbedeling bestemd voor de ‘hoi polloi’. Heel wat negatieve mythes omringen de arbitrage en daarom was het nuttig en belangrijk dat een insider concreet zou uitleggen hoe een arbitrage verloopt.

2. De rol van arbitrage in onze maatschappij is niet vanzelfsprekend. Het uitgebreide historische onderzoek waarmee het werk van K. WAGNER begint, illustreert het feit dat de oplossing van geschillen in de maatschappij meerdere tools nodig heeft en altijd nodig heeft gehad. De evoluties van de samenleving hebben arbitrage soms bevorderd (bv. een rechterlijke macht die de geschillen alleen bekijkt vanuit een nationaal perspectief en dus partijdig blijft, rechters die instructies krijgen van een overheidsfiguur), soms waren die evoluties storend voor arbitrage (bv. een efficiënte en goedkope rechterlijke overheid). K. WAGNER onderzoekt hoe arbitrage zich door de eeuwen heen steeds heeft hernieuwd om aan te sluiten bij de evolutie in de maatschappij.

In België (en in de ons omringende landen) staat het *individu* centraal – geen rechtssubject, maar een rechtsgenoot. Hedendaagse procesregels moeten verzoenbaar zijn met die realiteit: de burger denkt meer aan zijn rechten dan aan zijn plichten. Arbitrage met zijn relatief flexibele organisatie en procesregels kan potentieel aan de burger de indruk geven dat zijn zaak echt in het midden van de belangstelling staat. Die indruk kan nog versterkt worden doordat de arbiter marginaal minder gebonden is door de formele normering waaraan de publieke rechter trouw gezworen heeft. De weerstand van bepaalde elementen van de maatschappij tegen de overheid is niet beperkt tot procedurele aspecten: elke regel door de overheid opgelegd, hoe rationeel ook, wordt gauw als een dictatoriale daad omschreven. De wilsautonomie wordt nu nog belangrijker dan bij de redactie van het Oud Burgerlijk Wetboek. Hierbij komt nog dat zoals FLAUBERT het spottend omschrijft in de *Dictionnaire des idées reçues*, “*le droit: on ne sait pas ce que c’est*”. Een nogal losse toepassing van de wet door de arbiters overkomt ook die moeilijkheid doordat de toegepaste regel minder conventioneel kan verwoord worden.

Die weerstand tegen de overheid zou normaliter in het voordeel van arbitrage moeten spelen, maar dit klopt niet volledig. Andere vormen van oplossing van geschillen beantwoorden nog beter aan de tijdsgeest, zoals de *bemiddeling*. Bij bemiddeling zijn de partijen heer en meester over hun rechten en over de wijze

waarop hun rechten aan bod komen. De klassieke erkende bemiddelaar in België is een volledig neutrale, onafhankelijke en onpartijdige figuur die theoretisch in voorkomend geval zelfs geen correcte oplossing mag aanreiken. De arbiter integendeel beslist in een setting die steeds meer gelijkenissen vertoont met een overheidsprocedure. En zoals WAGNER het schrijft, “*het paradigma van overheidsrechtspraak en arbitrage is in essentie gelijklopend (in tegenstelling tot bijvoorbeeld het paradigma van bemiddeling)*”.

De *klassieke rechtsbedeling* door een onafhankelijke rechtsmacht, gekenmerkt door een streng gezag van de staat, is even onmisbaar als bekritiseerd. Wellicht niet steeds ten onrechte: het gerecht werkt te traag, bepaalde rechters verwarren eigenzinnigheid (en de ermee gepaarde rechtsonzekerheid) met onafhankelijkheid, de rechtstaal is soms verwarrend, rechters missen af en toe creativiteit. Maar zelfs een quasi perfect werkend gerechtelijk apparaat zou nog als een beperking van de individuele vrijheid worden aangevoeld. Het zijn de wettelijke regels zelf die als een beperking worden aangevoeld, nog meer dan de rechters die deze regels toepassen. De eventuele lacunes van de rechterlijke overheid bieden in elk geval een kans aan arbitrage. De beschrijving die K. WAGNER geeft van de rechterlijke orde als contrast met de arbitrage zal menig rechter ontstemmen, onder meer waar hij expliciet zegt dat de rechter geen beleid kan voeren, terwijl een arbiter dit wel zou kunnen voeren, maar hij heeft een punt: de vrijheid van de arbiter is iets groter dan die van de rechter.

3. K. WAGNER is geen absolute believer in arbitrage, wat hem onderscheidt van heel wat hedendaagse auteurs (vaak ook talentvolle arbiters) die over arbitrage schrijven. Hij doorprikt niet echt het dogma van de *favor arbitranti* maar nuanceert wel de vaak voorkomende stelling dat de wetgever zoveel mogelijk en coherent de oplossing van geschillen richting arbitrage loodst en dat de *favor arbitranti* een soort rechtsbeginsel is. WAGNER onderzoekt in een uitvoerig stuk over de arbitrabiliteit welke de grenzen zijn van de rechtsmacht van arbiters en dit onderzoek levert in zijn analyse heel wat interessante grenzen op. In zijn persoonlijke stijl is hij overigens af en toe scherp ten aanzien van de arbiters, inzonderheid wat betreft hun verloning en hun campagnes om arbitrage naar hun eigen land te halen.

4. Het tweede deel van het werk is een artikelsgewijze commentaar van het deel van het Gerechtelijk Wetboek gewijd aan arbitrage. WAGNER onderzoekt gedetailleerd tot welke discussiepunten elk artikel geleid heeft. De lezer zal verrast zijn door de rijke oogst aan problemen die de tekst – geschreven met de hulp van de beste Belgische arbiters – heeft opgeleverd. De lezer zal het wellicht niet altijd eens zijn met alle standpunten van de auteur (bv. over de hiërarchie der normen, over het gezag van gewijsde, over de dwangsom) maar krijgt een levendige uiteenzetting over de mogelijke rechtsproblemen en een uitgebreid referentiemateriaal over alle discussiepunten.

De auteur schenkt ook aandacht aan het conflictenrecht en aan het verdragsrecht. Verdragen (vooral het Verdrag van New York) transcenderen volgens de auteur de nationale regels, wat deze dagen niet zo evident is. WAGNER volgt die keuze consequent en logisch.

WAGNER schrijft in de stijl die hem eigen is: iets provocerend en scherp. Hij heeft ook oog voor de praktijkproblemen en beschrijft de materie op een wijze die ook aan de oningewijde toelaat te begrijpen hoe arbitrage in 2021 in de reële wereld wordt gevoerd.

Ivan VEROUGSTRAETE
Erevoorzitter van het Hof van Cassatie

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
<i>Lijst van verkort geciteerde literatuur</i>	xxi
Inleiding	1
DEEL I.	
ALGEMEEN DEEL	11
Hoofdstuk 1.	
Beknopte historische inleiding	13
A. De periode voorafgaand aan het Gerechtelijk Wetboek	13
1. De oudheid	13
2. De Middeleeuwen en de vroegmoderne tijd	31
3. De periode vanaf de Franse Revolutie	39
B. De periode 1972-1985	45
C. De periode 1985-2013	46
D. De hervorming van 2013	51
E. De wetswijzigingen van na 2013	52
Hoofdstuk 2.	
Soorten arbitrage	57
A. Nationale arbitrage	57
B. Internationale arbitrage	58
C. Institutionele arbitrage	63
D. <i>Ad hoc</i> arbitrage	68
1. Begrip – Voor- en nadelen van <i>ad hoc</i> arbitrage	68
2. Voorbeeld en bespreking van een arbitrageclausule met keuze voor <i>ad hoc</i> arbitrage	71
E. Sectorale arbitrage	84
F. Sportarbitrage	85

Hoofdstuk 3.

De belangrijkste internationale verdragen en instrumenten over arbitrage . 89

A.	Instrumenten uit de vroege twintigste eeuw	89
B.	Verdrag van New York van 1958	89
C.	Verdrag van Genève van 1961	102
D.	ICSID, Washington, 18 maart 1965	113
E.	Bilaterale verdragen	114
F.	UNCITRAL	115

Hoofdstuk 4.

Fundamentele rechten, algemene rechtsbeginselen en arbitrage 119

A.	Toepasselijkheid van artikel 6 EVRM in arbitrage	119
B.	Toegang tot een rechter	125
C.	Recht op berechting door een onafhankelijke en onpartijdige rechter . .	129
	1. Inleidende beschouwingen	129
	2. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid in de rechtspraak van het EHRM	131
	3. Afwezigheid van uitwendige druk	135
	4. Onafzetbaarheid	136
	5. Verbod van mogelijkheid om injuncties of aanbevelingen aan rechtsprekende instanties te richten aangaande aan hun beoordeling onderworpen zaken (injunctieverbod)	138
	6. Verbod van ongelijke invloed op de samenstelling van een arbitraal college	138
	7. Het verbod van schending van het gezag van gewijsde (definitieve aard van rechtsprekende uitspraken)	139
	8. Verbod van schending van het onafhankelijkheidsvereiste in onverschillig welke jurisdictionele aanleg	140
	9. Verbod van schijn van afhankelijkheid	141
	10. Geen verbod van benoeming door de uitvoerende of wetgevende macht	143
	11. Geen verbod van verkiezing van rechters of arbiters	143
	12. Geen verbod van aanwijzing van rechters door het lot	145
	13. Geen vereiste van professionalisme	146
	14. Geen vereiste van levenslang mandaat	147
	15. Geen verbod van prejudiciële vraagstelling	147
	16. Besluit m.b.t. onafhankelijkheid in de Straatsburgse rechtspraak . .	150
	17. Onpartijdigheid in de rechtspraak van het EHRM – algemeen . . .	151
	18. Onpartijdigheid als algemeen rechtsbeginsel – rechtsaard – draagwijdte – wettelijke grondslag	152
	19. Onpartijdigheid – objectief en subjectief aspect – Straatsburgse rechtspraak	154

D.	Recht van verdediging	158
E.	Wapengelijkheid	159
F.	Recht op bijstand door een advocaat	160
G.	Openbaarheid	162
H.	Vermoeden van onschuld	165
DEEL II.		
ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN DE BELGISCHE		
ARBITRAGEWET 167		
Hoofdstuk 1.		
Artikel 1676 Ger.W. 169		
A.	Inleiding	169
B.	Artikel 1676, § 1 Ger.W. – Geschillen waarover arbitrage mogelijk is (objectieve arbitreerbaarheid)	170
C.	Artikel 1676, § 2 Ger.W. – Personen die een arbitrageovereenkomst kunnen aangaan (subjectieve arbitreerbaarheid)	174
D.	Artikel 1676, § 3 Ger.W. – Arbitrage en publiekrechtelijke rechts- personen	177
E.	Artikel 1676, § 4 Ger.W.	178
	1. Arbitrage in het verzekeringsrecht	178
	2. Arbitrage en octrooien	182
	3. Arbitrage en merken	184
	4. Arbitrage en handelsagentuur	187
	5. Arbitrage en verkoopconcessies	196
F.	Artikel 1676, § 5 Ger.W. – Arbitrage in het arbeidsrecht	205
G.	Artikel 1676, § 6 Ger.W. – De plaats van de arbitrage en rechtsmacht van de Belgische rechter	209
H.	Artikel 1676, § 7 Ger.W. – Toepassingsgebied Belgische arbitragewet . .	210
I.	Artikel 1676, § 8 Ger.W.	212
Hoofdstuk 2.		
Artikel 1677 Ger.W. – Definities en partij-autonomie 217		
Hoofdstuk 3.		
Artikel 1678 Ger.W. – Mededelingen en termijnen 223		
Hoofdstuk 4.		
Artikel 1679 Ger.W. – (Dekking van) onregelmatigheden 229		
Hoofdstuk 5.		
Artikel 1680 Ger.W. – Taken van de voorzitter van de rechtbank 233		

A.	Artikel 1680 Ger.W.	233
B.	Artikel 1680 Ger.W. – Inleiding.	234
C.	Artikel 1680, § 1 Ger.W. – Aanstelling van de arbiter door de rechter als terugvaloptie.	235
D.	Artikel 1680, § 1 Ger.W. – Vervanging van de arbiter door de rechter. .	236
E.	Artikel 1680, § 1 Ger.W. – Rechtsmiddelen tegen rechterlijke beslissingen inzake aanstelling en vervanging van een arbiter.	237
F.	Artikel 1680, § 2 Ger.W. – Ontslag van een arbiter.	238
G.	Artikel 1680, § 2 Ger.W. – Taak van de voorzitter inzake wraking van een arbiter.	240
H.	Artikel 1680, § 2 Ger.W. – In gebreke blijvende arbiter of verlies van civielrechtelijke bekwaamheid.	243
I.	Artikel 1680, § 3 Ger.W. – Rechterlijke termijnbepaling voor arbitrale uitspraak.	243
J.	Artikel 1680, § 4 Ger.W. – Rechterlijke maatregelen voor bewijsverkrijging.	244
K.	Artikel 1680, § 5 Ger.W. – Rechtbanken: bevoegdheid en aanleg.	245
L.	Artikel 1680, § 6 Ger.W. – Rechtbanken: territoriale bevoegdheid.	246

Hoofdstuk 6.

Arbitrageovereenkomst. 251

A.	Artikel 1681 Ger.W. – Arbitrageovereenkomst – Omschrijving – Arbitraal beding versus arbitraal compromis.	251
B.	Artikel 1682 Ger.W. – Exceptie van arbitrage – (on)geldigheid van de arbitrageovereenkomst.	264
1.	Artikel 1682 Ger.W. – Exceptie van arbitrage.	264
2.	Artikel 1682 Ger.W. – Geldigheid van de arbitrageovereenkomst. .	270
3.	Artikel 1682 Ger.W. – Geldigheid van de arbitrageovereenkomst – Pluraliteit van verweerders en onsplitsbaarheid.	273
4.	Artikel 1682 Ger.W. – Geldigheid van de arbitrageovereenkomst – Pathologische clausules.	278
5.	Artikel 1682 Ger.W. – Geldigheid van de arbitrageovereenkomst – Termijnen.	286
C.	Artikel 1683 Ger.W. – Voorlopige of bewarende maatregelen voor de rechtbank.	286

Hoofdstuk 7.

Samenstelling van het scheidsgerecht. 291

A.	Artikel 1684 Ger.W. – Aantal arbiters.	291
B.	Artikel 1685 Ger.W.	294
C.	Artikel 1685, § 1 Ger.W. – Nationaliteit van de arbiter.	295
D.	Artikel 1685, § 2 Ger.W. – Aanstelling van de arbiters: (grenzen aan de) partijautonomie.	295

E.	Artikel 1685, § 3 – § 6 Ger.W. – Aanstelling arbiter(s)	304
F.	Artikel 1685, § 7 Ger.W. – Terugtrekking van arbiter	307
G.	Artikel 1686 Ger.W.	310
H.	Artikel 1686, § 1 Ger.W. – Onafhankelijkheid en onpartijdigheid	310
I.	Artikel 1686, § 2 Ger.W. – Wraking van de arbiter	329
J.	Artikel 1686, § 2 Ger.W. – Afwezigheid van overeengekomen kwalificaties als wrakingsgrond	331
K.	Artikel 1686, § 2, <i>in fine</i> Ger.W. – Beperking van mogelijkheid tot wraking	340
L.	Artikel 1687 Ger.W. – Wraking van een arbiter: procedure	341
M.	Artikel 1688 Ger.W. – Niet (kunnen) vervullen van de opdracht als arbiter.	349
N.	Artikel 1689 Ger.W. – Vervanging van arbiter	352

Hoofdstuk 8.

	Rechtsmacht van het scheidsgerecht	355
A.	Artikel 1690 Ger.W.	355
B.	Artikel 1690, § 1 Ger.W. – <i>Kompetenz-Kompetenz</i> en autonomie van de arbitrageovereenkomst	356
C.	Artikel 1690, § 2 en § 3 Ger.W. – Exceptie van gebrek aan rechtsmacht.	360
D.	Artikel 1690, § 4 Ger.W. – Rechtsmiddel tegen bevestiging of afwijzing van rechtsmacht.	361

Hoofdstuk 9.

	Artikel 1691 e.v. Ger.W. – Voorlopige en bewarende maatregelen	367
A.	Artikel 1691 Ger.W. – Voorlopige en bewarende maatregelen bevoelen door arbiters – Mogelijkheden en beperkingen	367
B.	Artikel 1692 Ger.W. – Voorlopige of bewarende maatregelen: evolutief karakter.	372
C.	Artikel 1693 Ger.W. – Voorlopige of bewarende maatregelen: mogelijkheid van waarborg	374
D.	Artikel 1694 Ger.W. – Voorlopige of bewarende maatregelen: gewijzigde omstandigheden	375
E.	Artikel 1695 Ger.W. – Gedwongen uitvoering maatregelen op eigen risico.	375
F.	Artikel 1696 Ger.W. – Voorlopige of bewarende maatregelen: bindende kracht en uitvoerbaarverklaring	380
G.	Artikel 1697 Ger.W. – Gronden tot weigering van erkenning of uitvoerbaarverklaring van voorlopige of bewarende maatregel.	385
H.	Artikel 1698 Ger.W. – Voorlopige of bewarende maatregelen: bevoegdheid kortgedingrechter.	388

Hoofdstuk 10.

Arbitrale gedingvoering	391
A. Artikel 1699 Ger.W.	391
B. Artikel 1699 Ger.W. – (Grenzen aan) partijautonomie	391
C. Artikel 1699 Ger.W. – Wapengelijkheid	392
D. Artikel 1699 Ger.W. – Recht van verdediging	396
E. Artikel 1699 Ger.W. – De loyauteit	400
F. Artikel 1700 Ger.W. – Arbitrale procedure en bewijsgaring	404
G. Artikel 1701 Ger.W. – Plaats van de arbitrage	410
H. Artikel 1702 Ger.W. – Aanvang arbitrageprocedure	415
I. Artikel 1702 Ger.W. – Aanvang arbitrageprocedure – Akte van opdracht	421
J. Artikel 1703 Ger.W. – Gebruik der talen in arbitrage	426
K. Artikel 1704 Ger.W. – Instaatstelling in arbitrage	430
L. Artikel 1705 Ger.W. – De pleitzitting	440
M. Artikel 1706 Ger.W. – Gebrek aan medewerking resulteert niet in verstek	442
N. Artikel 1707 Ger.W. – Deskundigenonderzoek in arbitrage	449
O. Artikel 1708 Ger.W. – Rechterlijke maatregelen bewijsverkrijging	450
P. Artikel 1709 Ger.W. – Tussenkomsst van derden	450

Hoofdstuk 11.

Arbitrale uitspraak en de afsluiting van de procedure	453
A. Artikel 1710, § 1 Ger.W. – Toepasselijk recht – Rechtskeuze	453
B. Artikel 1710, § 1 Ger.W. – Primauteit van de rechtskeuze	453
C. Artikel 1710 – Keuze voor de <i>lex mercatoria</i>	456
D. Artikel 1710, § 2 Ger.W. – Toepasselijk recht – Afwezigheid van rechtskeuze	460
E. Artikel 1710, § 3 Ger.W. – Beslissen als <i>amiable compositeur</i>	462
F. Artikel 1710, § 4 Ger.W. – Impact van contractsbepalingen en handelsgebruiken	468
G. Artikel 1711 Ger.W. – Arbitrale besluitvorming	470
H. Artikel 1712 Ger.W. – Arbitrale schikkingsuitspraak	479
I. Artikel 1713 Ger.W. – Arbitrale uitspraak	482
J. Artikel 1713, § 1 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: definitief of alvorens recht te doen	483
K. Artikel 1713, § 2 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: termijn	485
L. Artikel 1713, § 3 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: vorm en ondertekening	496
M. Artikel 1713, § 4 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: motiveringsverplichting	502
N. Artikel 1713, § 5 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: overige vormvereisten	506
O. Artikel 1713, § 6 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: arbitragekosten	507

P.	Artikel 1713, § 7 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: dwangsom.	509
Q.	Artikel 1713, § 8 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: mededeling aan partijen	511
R.	Artikel 1713, § 9 Ger.W. – Arbitrale uitspraak: uitwerking	513
S.	Artikel 1714 Ger.W. – Einde van de arbitrageprocedure.	515
T.	Artikel 1715 Ger.W. – Verbeterende, interpretatieve of aanvullende arbitrale uitspraak	518

Hoofdstuk 12.

	Rechtsmiddelen tegen de arbitrale uitspraak	527
A.	Artikel 1716 Ger.W. – Arbitraal hoger beroep.	527
B.	Artikel 1717 Ger.W. – Vordering tot vernietiging.	534
	1. Artikel 1717 Ger.W.	534
	2. Vordering tot vernietiging: inleiding, schorsende werking en omvang.	536
	3. Artikel 1717, § 1 Ger.W. – Ontvankelijkheid – Na uitputting eventuele beroepsmogelijkheid	538
	4. Artikel 1717, § 1 Ger.W. – Ontvankelijkheid – Tegen welk soort beslissingen en door wie?	539
	5. Artikel 1717, § 2 Ger.W. – Vordering tot nietigverklaring – Pro- cedure.	542
	6. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Onbekwaamheid van een partij bij arbitrageovereenkomst	543
	7. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Ongeldige arbitrageovereenkomst.	543
	8. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Geen behoorlijke mededeling van de aanstelling of van de arbitrageprocedure.	545
	9. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Onmogelijkheid om rechten te verde- digen.	550
	10. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Geschil niet beoogd door de termen van de arbitrageovereenkomst of valt er niet binnen.	553
	11. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Uitspraak bevat beslissingen die de termen van de arbitrageovereenkomst te buiten gaan	556
	12. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Uitspraak niet met redenen omkleed . . .	558
	13. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Samenstelling van het scheidsgericht of arbitrageprocedure niet conform	560
	14. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Bevoegdheidsoverschrijding.	564
	15. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Niet-arbitreerbaarheid.	567
	16. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Strijdigheid met openbare orde	567
	17. Artikel 1717, § 3 Ger.W. – Bedrog	568
	18. Artikel 1717, § 4 Ger.W. – Termijn van drie maanden na de mededeling van de arbitrale uitspraak	571
	19. Artikel 1717, § 5 Ger.W. – <i>Ius est vigilantibus</i>	572
	20. Artikel 1717, § 6 Ger.W. – Regularisatiemogelijkheid	573

21. Artikel 1717, § 7 Ger.W. – Derdenverzet tegen beslissing tot exequatur en vordering tot vernietiging.	575
C. Artikel 1718 Ger.W. – Beperkte mogelijkheid tot uitsluiting van vordering tot vernietiging.	577
D. Overige rechtsmiddelen tegen een arbitrale uitspraak	578
E. Overige rechtsmiddelen: voorziening in cassatie	579
F. Overige rechtsmiddelen: derdenverzet.	579
G. Overige rechtsmiddelen: verzet	584
H. Overige rechtsmiddelen: herroeping van het gewijsde	584
I. Overige rechtsmiddelen: verhaal op de rechter.	589

Hoofdstuk 13.

Erkenning en uitvoerbaarverklaring van arbitrale uitspraken.	591
A. Artikel 1719 Ger.W. – Uitvoerbaarverklaring – Voorwaarden	591
B. Artikel 1720 Ger.W. – Erkenning en uitvoerbaarverklaring – Bevoegdheid en procedure.	593
1. Artikel 1720 Ger.W.	593
2. Artikel 1720, § 1 Ger.W. – Bevoegdheid	593
3. Artikel 1720, § 1 Ger.W. – Procedure	595
4. Artikel 1720 Ger.W. – (Termijn voor) derdenverzet	597
5. Artikel 1720, § 2 Ger.W. – Territoriale bevoegdheid.	598
6. Artikel 1720, § 4 Ger.W. – Voor te leggen stukken bij verzoek tot erkenning en uitvoerbaarverklaring.	599
7. Artikel 1720, § 5 Ger.W. – Inhoudelijke voorwaarden voor erkenning en uitvoerbaarverklaring.	601
C. Artikel 1721 Ger.W. – Weigering van erkenning en uitvoerbaarver- klaring	602
D. Erkenning en uitvoerbaarverklaring van buitenlandse arbitrale uitspraken	608
1. Toepasselijke regeling	608
2. Verdrag België-Frankrijk van 8 juli 1899	610
3. Verdrag België-Nederland van 28 maart 1925.	613
4. Verdrag van New York van 10 juni 1958.	617
5. Verdrag België-Bondsrepubliek Duitsland van 30 juni 1958	617
6. Verdrag België-Zwitserland van 29 april 1959.	618
7. Verdrag België-Oostenrijk van 16 juni 1959	620
8. Verdrag van Genève van 21 april 1961	623

Hoofdstuk 14.

Verjaring.	625
---------------------------	------------

DEEL III.	
BIJZONDERE LEERSTUKKEN VAN ARBITRAGE	627
Hoofdstuk 1.	
Deontologie van de arbiter	629
A. Bronnen van de plichtenleer van de arbiter.....	629
B. Plicht tot onafhankelijkheid en onpartijdigheid.....	633
C. Plicht tot vertrouwelijkheid	633
D. Plicht tot diligentie.....	635
Hoofdstuk 2.	
Bewijs en arbitrage	637
A. Rechterlijke maatregelen inzake bewijsverkrijging	637
B. Vrije bewijswaardering	640
C. Onderzoeksmaatregelen – Verhoor – Bevel tot voorlegging van bewijsmiddel.....	640
D. Schriftonderzoek	651
E. Deskundigenonderzoek	652
1. Deskundigenonderzoek in arbitrage.....	652
2. Deskundigenonderzoek over een specifieke vraag van juridi- sche aard op grond van artikel 1707 of algemene bijstand door een juridisch adviseur op grond van artikel 1700.....	654
3. Deskundigenonderzoek in arbitrage en bevel tot voorlegging van stukken of inlichtingen	657
4. Deelname deskundige aan zitting	659
5. Technische raadslieden	660
6. Wraking deskundige	660
F. Rechterlijke maatregelen inzake bewijsverkrijging op verzoek van een partij	661
G. IBA-regels m.b.t. bewijsgaring in internationale arbitrage.....	662
Hoofdstuk 3.	
Consumentenbescherming en arbitrage	671
Hoofdstuk 4.	
Huurcontracten en arbitrage	689
A. Vlaanderen	689
B. Brussel	693
C. Wallonië	694

Hoofdstuk 5.	
Faillissement en arbitrage	695
Hoofdstuk 6.	
De aansprakelijkheid van de arbiter	701
A. Toepasselijk aansprakelijkheidsregime onder Belgisch recht.	701
B. Aansprakelijkheidsvorderingen tegen arbiters: internationale rechtsmacht.	703
C. Aansprakelijkheidsvorderingen tegen arbiters: toepasselijk recht.	708
D. Aansprakelijkheid van arbiters: aard van de fouten.	710
E. Toepasselijk foutcriterium, immuniteit en exoneratie.	714
F. Hoofdelijke of <i>in solidum</i> aansprakelijkheid?	716
G. Aansprakelijkheidsvordering versus nietigheidsvordering	717
H. Aansprakelijkheid van de arbiter: schadebegroting.	720
I. Aansprakelijkheid van arbiters: rechtsvergelijkende beschouwingen en besluit	723
DEEL IV.	
VARIANTEN VAN ARBITRAGE: HYBRIDE ADR-MECHANISMEN.	731
Hoofdstuk 1.	
ADR als alternatief voor rechtbankprocedures	733
A. ADR in het algemeen	733
B. Faciliterende ADR-mechanismen	734
C. Adviserende (of evaluatieve) ADR-mechanismen	735
D. Adjudicatieve ADR-mechanismen	736
E. Hybride ADR-mechanismen	737
F. Hoe te kiezen tussen de diverse ADR-mechanismen? – Voor- en nadelen van ADR.	737
Hoofdstuk 2.	
Mediation-arbitration (med-arb).	745
Hoofdstuk 3.	
Arbitration-mediation (arb-med)	761
Hoofdstuk 4.	
Bindende derdenbeslissing	763
Hoofdstuk 5.	
Mini-trial	767

Hoofdstuk 6.	
Mock-trial	771
<i>Beknopte bibliografie</i>	773
<i>Trefwoordenregister</i>	805

LIJST VAN VERKORT GECITEERDE LITERATUUR

- A. BERNARD, *L'arbitrage, o.c.*, 1937: A. BERNARD, *L'arbitrage volontaire en droit privé. L'arbitrage en droit interne belge et français. Etude critique comparée. L'arbitrage en droit international privé. Droit comparé*, Brussel, Parijs, Bruylant, Librairie générale de droit, 1937, 616 p.
- Ph. DE BOURNONVILLE, *L'arbitrage, o.c.*, 2017: Ph. DE BOURNONVILLE, *L'arbitrage*, in *Répertoire Notarial*, Brussel, Larcier, 2017, 327 p.
- G. KEUTGEN en G.-A. DAL, *L'arbitrage en droit belge (...), o.c.*, 2015: G. KEUTGEN en G.-A. DAL, *L'arbitrage en droit belge et international*, Tome I – Le droit belge, Brussel, Bruylant, 2015, 784 p. (614 p. en 170 p. bijlagen).
- J. LINSMEAU, *L'arbitrage volontaire en droit privé belge, o.c.*, 1991: J. LINSMEAU, *L'arbitrage volontaire en droit privé belge, Extrait du Répertoire pratique du droit belge*, Complément, tome VII, 1990, Brussel, Bruylant, 1991, 210 p.

